

TOARS SPRONG

Schoolondersteuningsprofiel

KBS De Reinbôge

Datum : 18-04-2023

Opsteller : Rixt Walda

Status : Ingestemd door MR op

Inleiding

KBS De Reinbôge is aangesloten bij Stichting Oarsprong en conformeert zich derhalve aan het beleid van de stichting.

Vanuit de identiteit en levensvisie van Stichting Oarsprong is een sterke verbondenheid met de leerlingen, ouders en 'de Mienskip'. We maken ons sterk voor thuisnabij onderwijs voor al onze leerlingen. Dit is passend bij de landelijke verplichting en de ambitie van Samenwerkingsverband Friesland PO om aan inclusiever onderwijs te werken.

Stichting Oarsprong heeft een uniform kwaliteitssysteem; een ondersteuningsstructuur die zowel op schoolniveau als bovenschools zorgt voor duidelijkheid en is gebaseerd op het model Handelingsgericht werken (HGW).

Naast de visie en het beleid van Stichting Oarsprong, heeft de school haar eigen ondersteuningsprofiel. Hierin staan de schoolspecifieke aspecten van de ondersteuning.

Goed Passend Onderwijs draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs. De gedachte achter Passend Onderwijs is dat onderwijs maatwerk moet bieden, dus ruimte voor alle leerlingen die allemaal van elkaar verschillen. In samenspraak met de ouders krijgen kwetsbare leerlingen daarbij extra ondersteuning van de leerkrachten of van andere deskundigen.

In dit ondersteuningsprofiel wordt de actuele situatie van KBS De Reinbôge beschreven op het gebied van Passend onderwijs. Het organiseren van passend onderwijs is een voortdurende ontwikkeling en tevens afhankelijk van het leerkrachtenteam in de school. Ieder jaar in september/ oktober wordt het Schoolondersteuningsprofiel geëvalueerd en up-to-date gemaakt.

KBS De Reinbôge ontwikkelt zich vanuit een gezamenlijke visie op onderwijs. Het ondersteuningsprofiel is hiermee een aanvulling op het schoolplan.

Inhoud

Schoolondersteuningsprofiel	1
Inleiding	2
1. Algemene informatie.....	4
1.1 Schoolgegevens	4
1.2 Groepsindeling en groepsgrootte 01-08-2022	4
1.3 Samenwerkingsverband	5
1.4 Formatie en beschikbare expertise op school.....	5
1.5 Leerling kenmerken	6
1.6 Schoolpopulatie.....	7
2. Ondersteuning op KBS De Reinbôge	
2.1 Keuzes op schoolniveau	9
3. Planmatig werken.....	12
4. Onderwijs-afstemming.....	13
5. Ondersteuning: onze mogelijkheden en onmogelijkheden	16
6. Zorg aan de poort	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
LIJST MET AFKORTINGEN.....	18
LIJST VAN BIJLAGE	18

1. Algemene informatie

1.1 Schoolgegevens

KBS De Reinbôge
Ikmounewei 61
9251 EW Burgum
reinboge@stichtinggoarsprong.nl

Directeur: Gradus Kootstra
Kwaliteitscoördinatoren: Gryte Otter en Rixt Walda

1.2 Groepsindeling en groepsgrootte 01-05-2023

De leerlingen van KBS De Reinbôge zijn verdeeld over elf groepen:

Groepen	Leerkrachten	Aantal leerlingen
1 en 2A	Hannie de Vries Netty Gorter	32
1 en 2B	Aly vd Hoek Annemarie Terpstra	34
3	Ineke Krol Leerkrachtondersteuner: Lisan Kingma	28
4	Anneke Bouw Annichje Boschma (Talina Zandstra)	25
5	Marijke Walinga Klazina Hiemstra	26
6A	Maaïke Meindertsma Klazina Hiemstra	20
6B	Jan de Graaf Leerkrachtondersteuner: Drewes Schievink (vr.1x2 wk)	20
7A	Leerkrachtondersteuner: Jelmer Tamminga Alie Kingsbergen	14
7B	Roelina v.d. Wal	10
8A	Renske Prins Eedsger Dijkman	19
8B	Tjitske v.d. Meer Marijke Walinga	20

1.3 Samenwerkingsverband

KBS De Reinbôge is aangesloten bij Samenwerkingsverband Friesland:

PO 2101

Fonteinland 11

8913 CZ Leeuwarden

<https://www.swvfriesland.nl>

1.4 Formatie en beschikbare expertise op school

Aantal teamleden per 1 augustus 2022	25 teamleden m.b.t. onderwijzend personeel
Beschikbare expertise in school:	
– Kwaliteitscoördinatoren	Gryte Otter, Rixt Walda
– Ambulant begeleider	
– Taal- en leesspecialist	Talina Zandstra
– Dyslexiespecialist	
– Rekenspecialist	
– Gedragsspecialist	
– Sociale vaardigheden specialist	
– Hoogbegaafdheid specialist	Renske Prins
– Specialist Jonge Kind	
– Orthopedagoog	
– Logopedist	
– Gebiedsteam in school (GIS'er)	Minke Schaap

Toelichting:

Het hele team is of wordt geschoold in de aanpak Sociaal Sterke Groep. De aanpak is een effectieve gemeenschappelijke socialiseringsaanpak voor de hele school.

Belangrijke onderdelen zijn:

- Effectieve conflicthantering
- Sociokring
- Het naar binnen- en buitengaan van kinderen
- Spelverrijking

Daarnaast is er (indien nodig) een nauwe samenwerking met diverse deskundigen m.b.t. ambulante begeleiding, dyslexiebehandeling, rekenspecialist Margreeth Mulder, orthopedagoog Anke de Boer van Steunpunt Onderwijs Noord en Jantina Posthuma van Synerzjy en de logopediepraktijk Burgum. Ook is er een stichtingsbrede plusklas aanwezig. Dit is een speciale klas voor kinderen waarvan sterk wordt vermoed dat ze onder het kopje 'hoogbegaafd' vallen. Talint geeft deze categorie kinderen de kans om elkaar te ontmoeten en op een andere manier te leren en ook te leren hoe ze moeten leren. Ook is er voor de meer praktisch ingestelde leerling een mogelijkheid om wekelijks een dagdeel met gelijkgestemden bezig te zijn met doe-opdrachten. Ook dit is een stichtingOsbreed aanbod.

1.6 Schoolpopulatie

KBS De Reinbôge is een school in het dorp en een school van het dorp. De ouderbetrokkenheid uit zich in goede contacten tussen school en ouders; waaronder ouder-kind gesprekken, ouderavonden e.d., aanwezigheid en hulp bij activiteiten. School ervaart de ouderbetrokkenheid bij ondersteuning van schoolwerk positief. Ouders zijn welwillend.

Taal (woordenschat en taal- en leesontwikkeling) is voor veel van onze leerlingen een aandachtspunt. Na de COVID periode starten veel kleuters met een taalontwikkelingsachterstand in groep 1. Vanaf groep 4 zien we dat veel leerlingen moeite hebben met technisch- en begrijpend lezen. De moeite met lezen en taal uit zich begrijpelijkerwijs in meerdere vakgebieden.

De schoolweging voor 2022 is 29.53.

Uitstroomgegevens per schooljaar (aantal kinderen) m.b.t. schooladvies			
	2020	2021	2022
Praktijkonderwijs	1	1	2
VMBO met LWOO		4	10
Beroepsgerichte leerwegen vmbo	20	6	6
Gemengde/ theoretische leerweg vmbo	13	11	12
Havo	5	9	10
Havo/Vwo	3	2	1
Vwo	3	0	10
Voorgezet speciaal onderwijs	0	0	0

Eindopbrengsten					
	2018-2019	2020-2021	2021-2022	Totaal	Percentages
Aantal leerlingen	37	28	41 (drie ontheffingen)	106	100%
Aantal leerlingen met ten minste 1F lezen	37	28	38	106	100%
Aantal leerlingen met ten minste 1F taalverzorging	37	28	37	105	99%
Aantal leerlingen met ten minste 1F rekenen	35	26	36	100	94%
Gemiddelde 3 vakgebieden ten minste 1F	36	27	37	103	98%
Aantal leerlingen met 2F lezen	34	25	28 (74%)	87	82%
Aantal leerlingen met 2F taalverzorging	23	24	29 (76%)	76	72% k9
Aantal leerlingen met 1S rekenen	20	8	16 (42%)	44	42%
Gemiddelde 3 vakgebieden 2F/1S*	26	19	24	69	65%

* Voor het basisonderwijs gelden de referentieniveaus 1F, 2F en 1S.

Het basisonderwijsniveau 1F is het niveau voor taal en rekenen dat het overgrote deel van de leerlingen aan het einde van de basisschool tenminste zou moeten beheersen. Daarnaast heeft de overheid de ambitie dat een groot deel van de basisschoolleerlingen een hoger niveau haalt: het streefniveau. Voor taal is dat het 2F-niveau en voor rekenen is het 1S-niveau.

Schoolweging t.a.v. signaleringswaarden eindtoets KBS De Reinbôge			
Schoolweging	Signaleringswaarde % hoger dan of gelijk aan 1F	Signaleringswaarde % hoger dan of gelijk aan 1S of 2F	Landelijk gemiddelde % hoger dan of gelijk aan 1S of 2F
29.58 (driejaarlijks gemiddelde)	85%=norm	49%=norm	62,1%

Aantal verwijzingen S(B)O			
	2020	2021	2022
Aantal verwijzingen naar SBO	5	0	1
Aantal teruggeplaatste leerlingen vanuit SBO	0	0	0
Aantal teruggeplaatste leerlingen vanuit het SO	0	0	1
Aantal verwijzingen naar SO	1	0	0

Consequenties voor ons onderwijs:

KBS De Reinbôge wil benadrukken dat alle leerlingen op hun eigen manier competent zijn en de school wil haar leerlingen hierin laten groeien.

Het opleidingsniveau van ouders is erg verschillend. Inherent hieraan komen onze leerlingen met diverse achtergronden in de school. We zetten ons in voor een warme overdracht en een doorgaande ontwikkeling vanaf de voorschoolse voorziening. In de onderbouw wordt veel aandacht en tijd besteed aan taalontwikkeling.

Omdat ouderbetrokkenheid een grote factor is in het schoolsucces van een leerling, wil KBS De Reinbôge de betrokkenheid van ouders en samenleving stimuleren en bevorderen. De school heeft hier beleid voor gemaakt, zie Schoolgids.

2. Ondersteuning op KBS De Reinbôge

In *Beleidsplan ondersteuning en begeleiding* van Stichting Oarsprong is op stichtingsniveau de visie op ondersteuning en structuur beschreven.

In dit SOP worden school specifieke aspecten t.a.v. ons schoolconcept en de vijf velden van onderwijsbehoeften beschreven.

2.1 Keuzes op schoolniveau

Visie en onderwijsconcept KBS De Reinbôge

PEDAGOGISCHE VISIE

Vanuit onze christelijke levensvisie willen wij de kinderen normen en waarden, zoals respect voor anderen, zichzelf en hun leefomgeving bijbrengen. Ieder kind mag er zijn, zoals je gemaakt bent, ben je goed. Er is ruimte voor het vertellen en bespreken van de verhalen uit de Bijbel, de liederen en gebed. We vieren Christelijke feesten, m.n. Kerst en Pasen.

Een veilige plek

De Reinbôge moet voor iedereen een veilige plek zijn om te werken en leren. We streven samen als ouders, kinderen en medewerkers naar een veilige school voor iedereen op sociaal, fysiek en psychisch gebied. Binnen de school en de klas moet een basis worden gelegd om respectvol met elkaar om te gaan en alle medewerkers moeten hier gedurende de hele schooldag zelf model voor staan. Leerlingen en leraren kunnen werken binnen een sociaal veilige context met behulp een eenduidige gedragsaanpak. We vinden dat goed gedrag het fundament is waarop goed onderwijs gebouwd wordt. Om leerlingen goed te kunnen ondersteunen en begeleiden is het van belang dat onze leerlingen zich veilig in de klas voelen en met voldoende zelfvertrouwen aan het werk gaan. Daar draagt iedereen zijn 'steentje' aan bij.

Sociaal sterke groep

Kinderen gaan naar school om veel te leren. Wij zijn ervan overtuigd dat kinderen zich pas goed kunnen ontwikkelen als er een veilige sfeer op school is. Om die veiligheid te bieden passen we het G.D.O.-concept op school toe. Deze richt zich op vier thema's, waarbij 'Sociaal sterke groep – socialisering van de groepen' helpt m.b.t. de veiligheid. Door actief in te zetten op verbetering van de omgang tussen kinderen middels een effectieve conflicthantering, de sociokring, het sociobord en bv. de OK-thermometer. Daarnaast maken we ook gebruik van 'de Gouden weken' en beschikken we over een antipestprotocol.

We willen dat onze leerlingen blij kunnen zijn met zichzelf en hun plek in de groep, zich veilig voelen, waardoor ze zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen op cognitief en sociaal gebied. We bereiden de leerlingen voor op een eigen plek in de maatschappij. Hierbij zijn vaardigheden en kennis nodig op kernvakken zoals; rekenen, lezen, taal en spelling. Daarnaast zetten we structureel in op probleemoplossend denken, creativiteit, kritisch denken, samenwerken, communiceren en burgerschap. Door deze vaardigheden en kennis mee te geven aan de leerlingen willen we dat ze een grote(re) kans op succes hebben in de maatschappij. Ons doel is dat ze later terugkijken op een gelukkige en leerzame tijd op onze school.

Rentmeesterschap

Onze maatschappelijke betrokkenheid willen we vergroten door een centrale plaats in te nemen binnen het netwerk van onderwijs, welzijn en zorg rond kinderen en hun ouders met een stevige verankering in het dorp. Graag willen we kijken hoe we zoveel mogelijk 'onze' kinderen een plek geven op de Reinbôge. Onze school heeft een cultuurplan, waardoor we de sociale betrokkenheid vergroten en de kinderen leren en kennis overbrengen van wat er in de maatschappij op cultureel vlak is.

Onze uitgebreide visie en missie kunt u vinden op de website van de school.

Invulling op vijf velden

Op de vijf velden van onderwijsbehoeften ziet de ondersteuning op KBS De Reinbôge er zo uit:

Veld	Setting binnen de klas	Binnen de school
1.Hoeveelheid aandacht en tijd	<p>Groepen 1 en 2: Onderwijsassistent beschikbaar.</p> <p>Groep 3: Ondersteuning door leerkrachtondersteuner.</p> <p>Groep 6a: Lesgevende taken eens in de twee weken een dag door leerkrachtondersteuner.</p> <p>Groep 7a: Lesgevende en ondersteunende taken leerkrachtondersteuner.</p> <p>Bovenbouw: Drie dagen in twee weken ondersteuning leerkrachtondersteuner.</p>	<p>Binnen KBS De Reinbôge zijn drie leerkrachtondersteuners werkzaam binnen diverse groepen.</p> <p>Daarnaast is er een onderwijsassistent aan het werk in de kleuterbouw.</p> <p>Daarnaast werkt er een oud-collega op vrijwillige basis een aantal dagdelen per week op school. Zij ondersteunt bij het lees- en rekenonderwijs.</p> <p>Binnen de school is een conciërge werkzaam op maandag.</p> <p>De school biedt een stageplek aan diverse stagiaires in diverse groepen m.b.t. de opleiding PABO, onderwijsassistent, managementassistent.</p> <p>KBS De Reinbôge heeft de ambitie om al het onderwijzend personeel te scholen in het stappenplan Meldcode.</p> <p>Er is een goed functionerend bovenschools zorgteam.</p> <p>Er is een warme overdracht tussen PO-VO.</p> <p>Er is een goed functionerend verzuimbeleid, waarbij de GIS'er van de Reinbôge dient als vraagbaak en er contact is met Veilig Thuis en leerplichtambtenaar.</p>
2.Onderwijs-materialen	<p>Er zijn voldoende faciliteiten voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie.</p>	<p>Rekenspellen.</p> <p>Beschikking over faciliteiten bieb, up-to-date collectie leesboeken.</p>
3.Ruimtelijke omgeving	<p>De klaslokalen worden zoveel mogelijk uniform ingericht, waarbij rekening gehouden wordt met de prikkelverwerking van de leerlingen en het bevorderen van contact.</p> <p>De leerlingen zitten in een tafelgroep met vier of vijf leerlingen in de zgn. zonnestraalopstelling.</p> <p>Hulptafels staan achterin de klas.</p>	<p>Voldoende gespreksruimtes.</p> <p>Leerplein.</p> <p>KBS De Reinbôge is rolstoelvriendelijk.</p>
4.Expertise		<p>Binnen KBS De Reinbôge is er expertise aanwezig op het gebied van:</p> <ul style="list-style-type: none"> *sociale en emotionele ontwikkeling *ICT t.a.v. leerlingen, didactiek etc.

<p>5.Samenwerking met andere instanties</p>	<p>In de groep wordt uitgegaan van de deskundigheid van de leerkracht. Voor een enkele leerling is een (tijdelijk) arrangement aangevraagd, zodat deze leerling zich kan voegen naar de routines en het ritme van het onderwijs op de Reinbôge kunnen of als er langdurige en intensieve ondersteuning nodig is. De invulling van dit arrangement wordt zoveel mogelijk door eigen personeel gedaan.</p>	<p>KBS De Reinbôge werkt samen met ketenpartners zoals GGD, het gebiedsteam, logopedisten, dyslexiebehandelaars, ab'ers vanuit verschillende expertises, Regionaal Bureau Leerplicht, politie, onderwijs Langdurig Zieke Kinderen enz.</p>
---	--	--

Aanvulling:

Naast de basisondersteuning is KBS De Reinbôge sterk in het begeleiden van leerlingen die een extra steuntje in de rug nodig hebben bij hun sociale en emotionele ontwikkeling. De school heeft expertise op het gebied van taal, culturele ontwikkeling en groepsdynamisch onderwijs.

3. Planmatig werken

KBS De Reinbôge wil planmatige ondersteuning bieden aan de leerlingen. In dit hoofdstuk worden relevante onderdelen beschreven die te maken hebben met het zo goed mogelijk aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De structuur

Bij het kunnen uitvoeren van de nodige ondersteuning is de structuur belangrijk op de school. De begeleiding van leerlingen vindt primair plaats in de groep door de leerkrachten. De leerkracht is het eerste aanspreekpunt voor de leerling. Indien nodig wordt de KC'er ingeschakeld. Ook kan de KC'er het initiatief nemen voor een overleg met de leerkracht over een opvallende leerling. De KC'er begeleidt de leerkracht, zodat deze het kind in de groep zo optimaal mogelijk kan begeleiden. Het schooljaar wordt verdeeld in 4 periodes van (ongeveer) 10 weken; zie onderstaande tabel.

Het opstellen en evalueren van ondersteuningsplannen wordt ook in deze periodes ingedeeld. Ondersteuningsplannen worden (meestal) opgesteld n.a.v. de analyse LOVS Cito toetsen en methodetoetsen. Zie ook bijlage HGW toetskalender schooljaar 2022-2023.

Periode 1 oktober	Periode 2 januari/februari	Periode 3 april	Periode 4 juni-juli
	toetsen afnemen door leerkracht. Leerkracht voert resultaten in het LOVS.		LOVS toetsen afnemen door leerkracht. Leerkracht voert resultaten in het LOVS.
Groeps- en leerlingbespreking bouw leerkrachten en kwaliteitscoördinator	Groepsbespreking bouw leerkrachten en kwaliteitscoördinator	Groeps- en leerlingbespreking bouw leerkrachten en kwaliteitscoördinator	Groepsbespreking bouw leerkrachten en kwaliteitscoördinator
Aanpassen Plan van aanpak, indien nodig.	Aanpassen Plan van aanpak.	Aanpassen Plan van aanpak, indien nodig.	Aanpassen Plan van aanpak en overdragen aan de volgende leerkracht.
Facultatief: Ondersteuningsplannen (lezen/spelling en/of in het ondersteuningslogboek) tussenevaluatie en waar nodig vervolg plannen. Opstellen door leerkracht en indien nodig ondersteuning kc'er.	Ondersteuningsplannen (lezen/spelling en/of in het onderst.logboek) evalueren en waar nodig vervolg. Ondersteuningsplannen opstellen door leerkracht en waar nodig ondersteuning kc'er.	Facultatief: Ondersteuningsplannen (lezen/spelling en/of in het onderst.logboek) tussenevaluatie en waar nodig vervolg plannen. Opstellen door leerkracht en indien nodig ondersteuning kc'er.	Ondersteuningsplannen (lezen/spelling en/of in het onderst.logboek) evalueren en waar nodig vervolg. Plannen opstellen door leerkracht en waar nodig ondersteuning kc'er.
	Trendanalyses gemaakt door kc'er, verwerkt door leerkrachten in de ppt groepsbespreking.		Trendanalyses gemaakt door kc'er, verwerkt door leerkrachten in de ppt groepsbespreking.
	Bespreken trendanalyses in leerteams met directie en team.		Bespreken trendanalyses in leerteams met directie en team.

4. Onderwijsafstemming

Algemeen

Op KBS De Reinbôge werken we aan een samenhangend geheel van onderwijsvoorzieningen in en buiten de school zodat ieder kind zoveel mogelijk het onderwijs ontvangt dat bij zijn/haar mogelijkheden hoort als onderdeel van de groep waarin hij zit. Het uitgangspunt t.a.v. de pedagogische aanpak 'wat goed is voor het individuele kind, is vaak goed voor de hele groep en andersom', is hierbij leidend.

Arrangeren

Naar aanleiding van de analyse van de LOVS-toetsen, de methodetoetsen en de observaties van leerkrachten wordt de groep ingedeeld in niveaugroepen. De afstemming wordt gecategoriseerd in basisarrangement, verdiepingsarrangement en intensief arrangement. In het Plan van aanpak wordt per categorie het aanbod, de instructie, de verwerking en verdeling van tijd beschreven. Aanvullend wordt incidenteel uitzonderlijke pedagogisch-didactische en medische aanwijzingen per leerling beschreven.

Uitgangspunt blijft echter het werken in stromen i.p.v. sporen, zodat de potentie van de leerlingen zo goed mogelijk wordt benut (hoge verwachtingen).

Alle leerlingen ontwikkelen zich verschillend. Als de ontwikkeling van een leerling ten opzichte van de ontwikkeling en het niveau van de groep te veel verschilt heeft een leerling extra begeleiding en zorg nodig. Ten aanzien van deze extra zorg en begeleiding onderscheiden wij de volgende stappen:

1. Een leerkracht signaleert een probleem (leer- en/of gedragsprobleem) en organiseert passende interventies, beschrijft deze in het ondersteuningslogboek en realiseert de extra zorg en begeleiding zoals gepland (ondersteuningsniveau 1)
2. De leerling maakt, ondanks de interventies, onvoldoende groei door. De leerling wordt besproken in het onderwijsleerteam en er worden andere passende interventies gekozen. Deze worden beschreven in het ondersteuningslogboek. Dit noemen we een ondersteuningsplan. De extra zorg en begeleiding wordt gerealiseerd en ouders/verzorgers worden geïnformeerd door de groepsleerkracht (ondersteuningsniveau 2).
3. De extra intensieve ondersteuning wordt na een ondersteuningscyclus geëvalueerd en indien noodzakelijk wordt de begeleiding met één periode verlengd. Bij onvoldoende resultaat wordt de leerling en zijn /haar vorderingen opnieuw besproken in een gesprek met ouders/verzorgers.
4. Is er sprake van gedragsproblematiek dan wordt er een observatie gedaan in de groep door de kwaliteitscoördinator. De ouders/verzorgers worden hier over geïnformeerd. Deze observatie wordt daarna besproken met de ouders/voogd.
5. Is er sprake van een ernstige of complexe leer- en/of gedragsproblematiek, dan wordt toestemming gevraagd aan de ouders/verzorgers om de orthopedagoog van Stichting Oarsprong in te schakelen. De kwaliteitscoördinator neemt dan contact op met Goatzen de Vries. Samen met hem wordt overlegd welke volgende stap het meest wenselijk is voor de leerling.

Kunnen de problemen ondanks de extra interventies, zorg en begeleiding niet worden opgelost, dan zijn er verschillende mogelijkheden:

Er kan eventueel gekozen worden voor een verlenging van de leertijd in een bepaalde groep (in principe groep 1 t/m 4) of voor het werken op eigen leerlijn voor een of meer vakgebieden (in principe vanaf groep 6).

Indien het leer- en/of gedragsprobleem ondanks alle extra hulp en begeleiding blijft bestaan en de school heeft haar handelingsverlegenheid objectief omschreven, dan kan de leerling in overleg met de ouders/verzorgers, worden aangemeld bij het Bovenschools Zorg Team (BZT).

Het BZT bekijkt het dossier van de leerling en geeft een advies:

De leerling krijgt een passend onderwijsaanbod in de eigen basisschool d.m.v. extra ondersteuning in de jaargroep waar wenselijk door een onderwijsassistent of leerkrachtondersteuner (ondersteuningsniveau 3 en 4).

De leerling komt mogelijk in aanmerking voor plaatsing in het Speciaal Basis Onderwijs (SBO) of het SO (Speciaal Onderwijs) (ondersteuningsniveau 5) of ondersteuning op school vanuit het REC.

Bij een mogelijke plaatsing in het Speciaal Basis Onderwijs (SBO) of Speciaal Onderwijs wordt het kind aangemeld bij de Commissie van Advies. Wordt er door de CvA een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven, dan kan de leerling geplaatst worden in het S(B)O.

Afhankelijk van de problematiek van de leerling wordt hij/zij dan doorverwezen naar één van deze clusters:

Cluster 1: scholen voor leerlingen met een ernstige visuele beperking.

Cluster 2: scholen voor dove en slechthorende leerlingen en voor leerlingen met ernstige spraak- en/of taalmoeilijkheden.

Cluster 3: scholen voor leerlingen die langdurig ziek zijn en voor leerlingen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking.

Cluster 4: scholen voor leerlingen met een ernstig gedragsprobleem

De ondersteuning die aan de leerling wordt gegeven, wordt beschreven in het ondersteuningsplan óf het ontwikkelingsperspectiefplan:

Het ondersteuningsplan

Onder het ondersteuningsplan verstaan we een plan, dat uitgaande van de hulpvraag van een kind, richtlijnen bevat over de doelen, methoden en programma's van de ondersteuning aan deze leerling en de tijdstippen waarop volgens de verwachtingen de doelen bereikt kunnen zijn. Op een ondersteuningsplan staat maar één leerling met al de ontwikkelingsgebieden waarbij hij of zij ondersteuning krijgt. Het ondersteuningsplan kan een voorloper van het OPP (ontwikkelingsperspectief) zijn. Het signaalcriterium voor een ondersteuningsplan is voor de vakken technisch- en spelling een V- score (richtlijnen Dyslexieprotocol). Als tweede criterium wordt een opvallende ontwikkeling gehanteerd (afwijkend t.a.v. de eigen ontwikkelingslijn van de leerling); leerkracht en KC'er bepalen nu nog aan de hand van de voorgeschiedenis en toetsresultaten van de leerling of extra aandacht voor de leerling nodig is. Vanaf volgend schooljaar zal ook het onderwijsleerteam hier een rol in krijgen. Bijzonderheden in de rekenontwikkeling en de ontwikkeling bij

begrijpend lezen worden genoteerd in het zgn. ondersteuningslogboek van de groep, onder het tabblad 'Leerlingen en groepsdoelen). Het ondersteuningsplan en de ondersteuning die in het ondersteuningslogboek is weggezet, moet voorzien zijn van een meetbaar en een inhoudelijk doel. Na elke cyclus worden het leerdoel en het proces geëvalueerd en beschreven hoe de ondersteuning voortgezet zal worden.

Het ondersteuningsplan wordt door de leerkracht geschreven. De KC'er kan hierbij ondersteuning geven.

Een notatie in het ondersteuningslogboek op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling of gedrag wordt opgesteld naar inzicht van de leerkracht, op basis van observaties, gesprekken met kinderen en ouders en de OK-thermometers van de kinderen die maandelijks worden afgenomen.

Individuele leerlijn en ontwikkelingsprofiel met uitstroomperspectief

Een leerling heeft een individuele leerlijn als er een structureel afwijkend onderwijsprogramma is voor één of meer basisvakken dat leidt tot een lager eindniveau (maximaal eind groep 7 of lager).

Wanneer na intensieve begeleiding blijkt dat de leerling geen vooruitgang boekt, komt een individuele leerlijn in beeld. Een individuele leerlijn heeft grote gevolgen voor het vervolgonderwijs van de betreffende leerling, aangezien deze lijn waarschijnlijk gedurende de hele basisschoolperiode gecontinueerd moet worden. Het is daarom van belang om een zorgvuldige procedure te hanteren waarbij recht gedaan wordt aan het belang van de leerling en de mogelijkheden die de school kan bieden.

Uit genormeerde toetsen blijkt, dat de leerling voor het betreffende vak een leerachterstand heeft van meer dan een jaar.

Het verdere leertraject is beschreven met tussendoelen en einddoelen passend bij de mogelijkheden van de leerling en het vervolgonderwijs (format Beredeneerd aanbod).

Een ontwikkelingsprofiel wordt opgesteld wanneer er extra ondersteuning voor een leerling wordt aangevraagd, waarbij de ondersteuning/hulpvraag de basisondersteuning overschrijdt.

In het ontwikkelingsperspectief staan de onderwijsdoelen en ondersteuning op korte en lange termijn beschreven. Met een deugdelijke onderbouwing wordt vastgesteld naar welk niveau de leerling uit zal stromen. De Plaatsingswijzer (vanaf groep 6) geeft ook een indicatie van het uitstroomniveau.

De school voert op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het ontwikkelingsperspectief. In het ontwikkelingsperspectief worden de tussen- en einddoelen van het onderwijs vastgelegd, de onderbouwing daarvan en de ondersteuning die de leerling krijgt. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief ten minste twee keer per schooljaar.

Fases van zorg

De IB'er in de rol van kwaliteitscoördinator is verantwoordelijk voor de continue ontwikkeling van het kwaliteitssysteem van de school. Hij of zij inventariseert onderwijsverbeteringen in de onderwijsleerteams, analyseert en rapporteert over ontwikkelingen m.b.t. zorg en leerresultaten en ontwikkelt daarmee (samen met het MT) het kwaliteitssysteem.

Hieronder zijn de fases van zorg beschreven:

Fase 1 De leerkracht	Fase 2 De leerkracht en het leerteam	Fase 3 De leerkracht, leerteam & KC'er op uitnodiging	Fase 4 Zorgteam	Fase 5 Arrangement/ Aanbod op Maat
<p>De leerkracht biedt onderwijs in groepen van alle niveaus (flexibele niveaugroepen op basis van leerdoelen)</p> <p>De leerkracht heeft zicht op het welbevinden van de leerling.</p> <p>2x per jaar groepsbespreking met KC Reflectie op de leerontwikkeling en welbevinden op groepsniveau.</p> <p>Reflectie op aandachtspunten, focus en aanpak.</p> <p>Wanneer de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert en de ontwikkeling vertraagt bespreekt de leerkracht de hulpvragen in het leerteam, fase 2. (wanneer is sprake van vertraagde ontwikkeling?)</p>	<p>De leerkracht ervaart handelingsverlegenheid bij een leerling. De hulpvraag wordt voorgelegd aan het leerteam.</p> <p>Binnen het leerteam geven teamleden feedback en bespreken hulpvragen van individuele leerkrachten. Voorbeelden: aanpak bij spraak/taal, Automatiseringsproblemen, rekenen, taal, woordenschat, concentratie/ focus, leren leren, gedrag/ sociaal emotionele ontwikkeling, etc. etc. - ondersteuning bij oudergesprekken.</p> <p>Bij stagnatie > fase 3.</p> <p>Op moment dat interventie ingezet wordt, betreft de leerkracht tevens de ouders.</p>	<p>De KC'er wordt uitgenodigd bij leerteam (ouders worden op de hoogte gesteld). Leerkracht bereidt casus met KC'er voor, zodat tijdens leerteam verdieping gezocht kan worden.</p> <p>Casus bespreken betreffende complexe zorg- en ondersteuningsvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verlenging leertijd - versnellen - onvoldoende resultaat van de extra inzet binnen het leerteam (bij het leren of gedrag) - complexe problematiek - volgen van welbevinden en pestsignalen - extra ondersteuning buiten de groep <p>Extra expertise nodig? > Zorgteam, fase 4.</p>	<p>Leerkracht bereidt, samen met KC'er, casus voor en nodigt ouders uit. KC'er in the lead t.a.v. externen Zorgteam:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrip van de situatie (welke rol spelen kenmerken van het kind, onderwijs en opvoeding) - Welke interventies zijn uitgevoerd en maar ontoereikend? - Het bepalen van de doelen (wat zijn hoge maar realistische doelen voor kind, school en ouders?) - Formuleren van onderwijsbehoeften (wat hebben kind, school en ouders nodig om bepaalde doelen te halen?) - Het adviseren en ondersteunen bij het vinden van extra passende hulpverlening voor kind en/of ouders. <p>Bij uitblijven voortgang > fase 5</p>	<p>Expertise van buiten de school, in de school halen.</p> <p>Leerkracht bereidt, samen met KC'er, casus voor en nodigt ouders uit. KC'er in the lead t.a.v. externen</p> <p>Expertise tevens aan 'Zorgtafel' Alert op versterken van de leerkracht!</p> <p>Wie heeft welke rol, wie pakt wat op, wat zijn de doelen en wanneer is evaluatie.</p> <p>(zie aanpak 'MDO-tafel')</p>

5. Ondersteuning: onze mogelijkheden en onmogelijkheden

Door onze ondersteuningsstructuur kunnen veel kinderen passend onderwijs ontvangen. Bij aanmelding van leerlingen onderzoeken wij of wij een passend aanbod kunnen organiseren. Daarbij hebben wij functionele informatie nodig van ouders/verzorgers, voorschoolse voorziening en eventueel betrokken hulpverleners.

Bij dat onderzoek gaat het om:

- dit kind;
- deze ouders/ verzorgers;
- deze groep;
- deze leerkracht.

Dat betekent dus dat wij maatwerk voorstaan, omdat ieder kind en iedere situatie uniek is.

Het contact tussen school en ouders moet goed zijn, zodat beide, binnen hun eigen mogelijkheden, taken en verantwoordelijkheden, kunnen bijdragen. Er moet dus sprake zijn van educatief partnerschap.

School en ouders hebben elkaar nodig bij het vormgeven van passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband beschouwt ouders en school als gelijkwaardige partners die een stem hebben in het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Dit laatste is alleen mogelijk wanneer ouders actief betrokken zijn bij de totstandkoming van oplossingen. Wanneer school en ouders gezamenlijk nadenken over een aanpak voor het kind, worden ouders medeverantwoordelijk gemaakt. De verantwoordelijkheid voor de zorgplicht ligt bij het bevoegd gezag. De besluitvorming van plaatsing in het SBO is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur van het SBO en de besluitvorming van plaatsing in het SO is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de SO-voorziening.

Het Samenwerkingsverband heeft een Steunpunt ingericht. Het Steunpunt geeft ouders (en scholen) voorlichting en advies. Het Steunpunt onderhoudt contact met scholen en andere instellingen die specifieke zorg of deskundigheid bieden.

(Uit het Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband <http://www.swvfriesland.nl>)

De basisondersteuning en de mogelijkheid om met de zorggelden extra ondersteuning op school te organiseren maken dat kinderen met specifieke onderwijsbehoeften binnen onze school kwalitatief goed onderwijs geboden krijgen.

Voor de grenzen aan onze (extra) ondersteuning hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Kinderen moeten zich veilig weten op school;
- Kinderen moeten zich aan school- en klassenregels kunnen houden (verbaal stuurbaar);
- Kinderen moeten leerbaar zijn, zowel cognitief als voor wat betreft gedrag;
- Kinderen moeten zelfstandig met een taak bezig kunnen zijn, passend bij de leeftijd. Moeten kunnen functioneren binnen de setting van de groep
- De school heeft geen voorzieningen t.a.v. lichamelijke zorg.
- Onze school beschikt niet over kennis t.a.v. dove, slechthorende, blinde en slechtziende kinderen, maar we staan welwillend tegenover het vergroten van onze kennis ten aanzien hiervan.

De toelaatbaarheid van leerlingen met een gedrags- leer- en/of ontwikkelingsstoornis is afhankelijk van:

- De mate waarin de leerling zijn/haar gedrag kan reguleren
- De cognitieve leermogelijkheden van een leerling
- Het minimaal te halen uitstroomniveau
- Of de leerling zich aan de groeps-schoolregels kan houden
- De mate van zelfstandigheid

Kinderen die al op onze school zitten maar waarbij wij gedurende hun schoolloopbaan tegen de grenzen van onze mogelijkheden aanlopen worden besproken in het BZT.

In overleg met het BZT en ouders wordt vervolgens het vervolg bepaald. Ouders worden vanaf moment van signalering en plan van aanpak meegenomen in dit proces.

6. Zorg aan de poort

In de gemeente Tytsjerksteradiel zijn afspraken gemaakt over de doorgaande lijn 0-12 jaar. In onze gemeente wordt gebruik gemaakt van een overdrachtsformulier “voorschoolse kind voorzieningen”. Het eerste gedeelte wordt ingevuld door de pedagogisch medewerker van de peuteropvang of de kinderopvang, het laatste gedeelte vullen ouders samen in met de basisschool waar het kind wordt aangemeld.

Voor de aanmeldprocedure heeft de school zes weken vanaf ontvangst aanmelding (met mogelijke verlenging tot 10 weken) voor plaatsing op de school van aanmelding of op een andere passende school. Op tijd aanmelden voorkomt dat een kind tijdelijk geplaatst wordt op de ene school, terwijl het uiteindelijk toch beter af is op een andere school.

Wanneer bij het intakegesprek duidelijk is dat er voor de leerling extra ondersteuning nodig is, zal de school in overleg met de ouders kijken of de extra ondersteuning op KBS De Reinbôge gegeven kan worden.

Wanneer een leerling een visuele (cluster 1) dan wel auditieve of communicatieve beperking heeft (cluster 2), wordt bij de instelling voor cluster 1 of 2 een ondersteuningsvraag gedaan.

Soms is meer informatie of onderzoek nodig om te kunnen inschatten welke ondersteuning een leerling nodig heeft. Ouders kan daarom om extra informatie gevraagd worden. Zo nodig wordt extra onderzoek gedaan of wordt het Bovenschools Zorg Team van Stichting Oarsprong bij de aanvraag betrokken. Alle gegevens worden samengevoegd met het verhaal van de ouders. Daaruit krijgt de school een beeld van wat nodig is aan extra ondersteuning. De school heeft zes weken de tijd voor het verzamelen van alle informatie. Wanneer dat nodig is kan deze onderzoeksperiode met maximaal vier weken worden verlengd.

Meer informatie op www.swvfriesland.nl

LIJST MET AFKORTINGEN

AB'er	ambulant begeleider
BZT	bovenschools zorgteam
KC'er	kwaliteitscoördinator
LOVS	leerling onderwijs volgsysteem
OPP	ontwikkelingsprofiel en uitstroomperspectief
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SO	Speciaal Onderwijs (verdeeld in cluster I/II/III/IV = specialisatie in ondersteuning gedrag, auditief beperkte kinderen, visueel beperkte kinderen, zeer moeilijk lerende kinderen)
SWV	Samenwerkingsverband (in dit geval Samenwerkingsverband PO Friesland 2101)

LIJST VAN BIJLAGES

Bijlage 1	Kwaliteitskaart Dyslexieprotocol
Bijlage 2	Kwaliteitskaart (hoog)begaafdheid
Bijlage 3	Kwaliteitskaart Beleid verlengen en versnellen
Bijlage 4	Kwaliteitskaart Groepsdynamisch Onderwijs
Bijlage 5	Overzicht planmatige ondersteuning